

Rušijo naravno ravnovesje

Nobelov nagrajenec, prof. Rubbia in njegovi sodelavci so trdno odločeni namestiti sinhrotron ali svetlobni generator na območju pri Bazovici in ne znotraj Področja za znanstvene raziskave pri Padričah, kot je bilo svoj čas predvideno in kot zahteva neposredno prizadeto prebivalstvo Bazovice in sosednih vasi na tržaškem Krasu. Tako je prišlo jasno do izraza na več kot tri ure trajajočem srečanju v ponedeljek, 26. t.m., v restavraciji Danev na Opčinah med prof. Rubbio in sodelavci na eni in nekaterimi slovenskimi predstavniki na drugi strani. Z Nobelovim nagrajencem, ki je tudi predsednik upravnega sveta ustanove za namestitve sinhrotrona, so se na Opčinah srečali predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze Boris Race, predsednik Kraške gorske skupnosti in župan v Zgoniku Miloš Budin, predsednica Rajonske konzulte za vzhodni Kras Ana Marija Kalc, tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec in predsednik Koordinacijskega odbora vzhodnokraških vasi Karel Grgič.

Potem ko je Boris Race obrazložil glavne razloge, zaradi katerih slovenska narodnostna skupnost odklanja lokacijo sinhrotrona pri Bazovici (če manjšini odvzameš zemljo, je dejal — je kot da bi drevesu odsekal korenine), je prof. Rubbia skušal sogovornike prepričati, da v sedanjih okoliščinah, zlasti glede na razpoložljiva finančna sredstva, prihaja v poštev le območje pri Bazovici. Alternativno predstavlja ali področje Doberdoba ali območje Frascatija, ki je v neposredni bližini italijanskega znanstvenega in tudi političnega središča, ki je že tako z nejevoljo vzele na znanje sklep, naj se svetlobni generator postavi na Tržaškem. Prof. Rubbia je stalno opozarjal na temeljne značilnosti sinhrotrona, ki da je stroj, kateri zahteva izredno stabilnost tal, na katerih je nameščen, česar nikakor ne jamči področje za znanstvene raziskave. To ni ravno in bi ga morali šele urediti. V svojih izvajanjih je večkrat zatrdil, kako povsem razume zaskrbljenost prizadetega slovenskega prebivalstva, katerega predstavnike je pozval, naj izoblikujejo »paket« zahteve in predlogov, ki bi predstavljali nekakšno protidajatev za odvzem zemlje oziroma zaradi novega posega, ki bo zrušil stoletno ravnotežje na območju Bazovice in tega dela tržaškega Krasa.

dalje na 2. strani

V Zahodni Nemčiji ostane na oblasti sedanja koalicija

V Zahodni Nemčiji še dalje pozorno proučujejo rezultate zadnjih parlamentarnih volitev, ki so prinesle nekaj presenečenj, med njimi zlasti delno ošibitev krščansko-demokratske stranke, ki je sicer ohranila relativno večino, in pa opazen napredek liberalcev in »zelenih«. Kancler Kohl je na tiskovni konferenci priznal, da so ga rezultati nekoliko presenetili in da bo treba natančno pregledati morebitne napake v zadržanju večinske stranke. Velik napredek zlasti »zelenih« si Kohl razlaga z razpoloženjem, ki je nastalo v javnosti po letošnjih ekoloških katastrofah, zlasti v Černobilju in ob Renu. Kancler je izjavil, kako meni, da je del prebivalstva pripisal vladi premajhno pozornost na področju zaščite okolja. Vsekakor je Kohl prepričan, da ne bo posebnih težav pri obnovitvi vladne koalicije. Že 27. t.m. so se sestali predstavniki krščanske demokracije in njene bavorske zveznice, potem pa se bodo začela skupna pogajanja z liberalci. Računajo, da se bo novi zahodnonemški parlament prvič uradno sestel 18. februarja.

Če pogledamo številke, je položaj naslednji: Zveza krščanskih demokratov in

bavarskih krščanskih socialcev je izgubila štiri odstotke in pol glasov. Zdaj jih ima 44,3 odstotka, kar je najslabši rezultat od leta 1949. Najbolj so nazadovali krščanski socialci na Bavarskem, kjer ohranjajo absolutno večino, a 34 let niso imeli tako slabega rezultata, njihov voditelj Strauss pa izgublja možnost, da bi postal zunanji minister, kar si je bil zastavil za cilj.

Socialni demokrati so izgubili en odstotek in 2/10. Zdaj imajo 37 odstotkov glasov. Napovedi so bile še slabše. Liberalci so napredovali za dva odstotka in desetinko, zdaj jih imajo 9 in 1/10. To utrjuje vlogo podpredsednika vlade in zunanjega ministra Genscherja, ki je med volilno kampanjo poudarjal predvsem zunanje politična vprašanja in iskanje dialoga med Vzhodom in Zahodom. Krepko so napredovali »zeleni«, in sicer od 5,6% na 8,3 odstotka.

Številčno stanje v bonnskem parlamentu bo v enajsti zakonodajni dobi naslednje: krščanski demokrati 174 poslancev (prej 191), krščanski socialci 49 (prej 53), socialno-demokratska stranka 186 (prej 193), liberalci 46 (prej 34), »zeleni« 42 poslancev (prej 27).

Korošci in dvojezično šolstvo

V dvorani delavske zbornice v Celovcu je bilo v četrtek, 22. t.m., zborovanje, ki so ga priredili predstavniki obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev. Šlo je za zborovanje, na katerem je jasno prišla do izraza volja koroških Slovencev po ohranitvi dvojezičnega šolstva, ker je to prvi pogoj za nadaljnji obstoj slovenske narodne skupnosti v avstrijski republiki.

Zborovanja so se udeležili tudi nekateri nemško govoreči Korošci, ki podpirajo prizadevanja koroških Slovencev za dosedo zaščite narodnih pravic. Zborovalcem sta spregovorila predsednik Narodnega

sveta koroških Slovencev Matevž Grilc in predsednik Zveze slovenskih organizacij Feliks Wieser. V imenu odbora za obrambo dvojezičnega šolstva je spregovoril profesor na celovski univerzi Peter Gstettner. Ta je naglasil, da je dvojezična šola šola za mir, šola življenja in kulture. Na zborovanju so po daljši razpravi, v katero je poseglo veliko zborovalcev, soglasno odobrili resolucijo, ki se odločno zavzema za ohranitev dvojezičnega šolstva na Koroškem. Resolucijo so posredovali avstrijskemu zveznemu kanclerju in predstavnikom koroške deželne vlade.

OSTRA POLEMKA MED KD IN PSI

Razčiščevajna in polemike v vladni večini so se nadaljevale tudi v nedeljo, 25. t.m., saj je ta dan dal priložnost za vrsto političnih zborovanj in podobnih pobud. Krščansko-demokratski tajnik De Mita se je spet povrnil k svoji trditvi, da je polo-

žaj v Italiji podoben tistemu, ki je bil značilen za državo tik pred nastopom fašistične diktature. Po mnenju opazovalcev je bil to odgovor na trditev socialističnega prvaka in vladnega predsednika Craxija, ki je

dalje na 6. strani

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 1. februarja, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tisa v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »Pozor, črna marela!« (Adam Bahdaj - Lučka Susič); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Nediški zvon; 13.00 Radijski dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Poročila; 14.45 Športni in glasbeni popoldan; 16.00 Športne rovice; 17.30 Prenosi z naših prireditev in telefonski razgovori ter nagradno tekmovanje s poslušalci; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 2. februarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Pričevanja o Tigru; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Poljudno čtivo - Liki iz naše preteklosti: etruskolog Anton Berlot; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: »Pravljinski vrtljak«; 16.00 Osebnost; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 3. februarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Nediški zvon; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Beločka - Prehrana in zdravje; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Mladi mladim; 16.00 V znamenju Rdečega križa; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Izvirna radijska igra: Franček Rudolf: »Podzemeljsko mesto«, komedija o prihodnosti; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 4. februarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Poti do branja; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Rastline: strupi ali zdravila? - Notranja stiska in trda stvarnost sta kovali našega človeka in njegovo umetnost; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Revija Zveze cerkvenih pevskih zborov v Kulturnem domu v Trstu; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Gospodarska problematika; 15.00 Križem-kraji; 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni in družbeni odmevi; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 5. februarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Od Milj do Devina; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Naš jezik - Film, kultura, realnost; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroci in šola; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mladžarski mešani zbor »Chorus Oeconomicus«; 18.00 »Iz snežniških gozdov na balkanski jug«, spomini Alojza Zidarja; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 6. februarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Na goriškem valu; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Spoznavajmo naš mali, nevidni svet! - Štedensko narečje; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Naš jezik; 14.20 Ne prezimol!; 15.00 V svetu filma; 16.00 Osebnost; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 7. februarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Bio-vrt - »Ta rozjanski glas«; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: »Kaj je v vreči?«; 14.30 Drugi program; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Četrto meddežno tekmovanje mladih violinistov v Fari; 18.00 Zo a Tavčar: »Naša beseda«, dramski prikaz; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Delegacija Ssk na obisku v Ljubljani

V torek, 27. t.m., je obiskala Republiško konferenco Socialistične zveze Slovenije delegacija Slovenske skupnosti iz Italije. V delegaciji, ki jo je vodil deželni tajnik Ivo Jevnikar, so bili deželni predsednik Marjan Terpin, podpredsednik stranke Rafko Dolhar in podtajnik Gradimir Gradnik. Delegacija je informirala predsednika republiškega komiteja Socialistične zveze delovnega ljudstva Jožeta Smoleta in druge predstavnike o aktualnem trenutku slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, ki si že leta prizadeva za izpolnitev mednarodno-pravno priznanih pravic in o prizadevanjih za doseg globalne zakonske zaščite. Delegacija Slovenske skupnosti je spregovorila tudi o ponovnem netenju narodnostne mržnje v Italiji in opozorila na kritičen položaj Stalnega slovenskega gledališča v Trstu ter na potrebe drugih osrednjih slovenskih manjšinskih ustanov. Zavzela se je tudi za nadaljnjo pomoč matičnega naroda in vse Jugoslavije pri prizadevanju za ohranitev in širjenje pravic

Slovencev v Italiji in poudarila pomembnost enakopravnega sodelovanja vseh sestavin slovenske narodnostne skupnosti z matičnim narodom.

Po široki in iskreni razpravi je bila s strani predstavnikov republiške konference SZDL Slovenije poudarjena pomembna vloga stranke Slovenske skupnosti v okviru boja vse slovenske narodnostne skupnosti v Italiji za doseg temeljnih pravic. Predsednik Republiške konference SZDL Jože Smole je goste seznanil z gospodarskimi in družbenimi dogajanjem v republiki Sloveniji ter podčrtal pomen odprte meje za nadaljnje razvijanje koncepta skupnega slovenskega kulturnega prostora in obojestranskega pretoka informacij. Obe strani sta se zavzeli za še intenzivnejše stike med matico in organizacijami Slovencev v Italiji in za poglobitev sicer že tradicionalno dobrih odnosov in sodelovanja med Republiško konferenco Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije in stranko Slovenske skupnosti.

Rušijo naravno ravnovesje

■ nadaljevanje s 1. strani

Prof. Rubbia in njegovi sodelavci gotovo imajo tehtne razloge, ko zagovarjajo svoja stališča glede lokacije sinhrotрона, saj so predvsem znanstveniki, ki jim je pri srcu brezhibno delovanje svetlobnega generatorja. Toda tudi naše prebivalstvo ima pravico, da se brani pred novimi grožnjami, zlasti pred nevarnostjo, da se mu odsekajo življenjske korenine, da se skratka brani pred negotovo prihodnostjo. V povojnih letih smo imeli in imamo na Tržaškem mnogo primerov, ki jasno kažejo, kam vodijo nasilni posegi v naravno okolje. Poglejmo samo to, kar je nastalo z naftnimi hranilniki in tovarno Velikih motorjev v nekdanj krajinsko lepi dolinski občini oziroma v Bregu. Menimo, da tudi tokrat ne kaže dajati pristanka za namestitev takega orjaškega in hkrati silno občutljivega stroja v neposredni bližini Bazovice, saj bi v tem primeru tudi sami

brez odpora pristali na uresničenje tega, kar so s svojimi slikami in izdelki napovedali osnovnošolski otroci iz Bazovice ter okolice in katerih pogled je tako globoko prizadel tudi Nobelovega nagrajenca prof. Rubbia. Namestitev sinhrotрона pri Bazovici pomeni — pa naj bo komu včas ali ne — zrušenje obstoječega naravnega ravnovesja in torej dejanje nasilja s posledicami, ki jih zdaj ni mogoče niti predvidevati.

—o—

Glavni tajnik sovjetske komunistične partije Mihail Gorbačov je na zasedanju plenuma centralnega komiteja predlagal korenite spremembe dosedanjih strankinih predpisov in prakse. Odslej bi s tajnim glasovanjem izvolili strankine voditelje, priznana naj bi bila možnost izbiranja med večjim številom kandidatov, prihodnje leto pa bo vsedržavna strankina konferenca, ki je zadnjič zasedala pred 46 leti.

Papež bo junija obiskal Poljsko

Poljski primas, kardinal Glemp je za vatikanski radio posredno napovedal tretje potovanje papeža Janeza Pavla II. na Poljsko. »Janez Pavel II.«, je rekel kardinal Glemp, »bo na Poljskem našel drugačno družbeno stanje, v katerem nastopajo ljudje na bolj zrel način in so bolj samostojni v svojih sodbah«. Poudaril je tudi, da bo junijski obisk papeža na Poljskem potekal v času, ko bo tudi poljski evharistični kongres.

Istočasno prihaja iz Sovjetske zveze vest, da obstajajo možnosti, da bi ruska pravoslavna Cerkev povabila Janeza Pavla II. na obisk v Sovjetsko zvezo. Po vestih, ki prihajajo iz vatikanskih krogov, bi Janez Pavel II. postavljaj kot pogoj za svoje potovanje v Sovjetsko zvezo tudi obisk pri litvanskih katoličanih. Povabilo za obisk pri sovjetski pravoslavni Cerkvi

je dobil poljski primas kardinal Glemp. Ta je že napovedal, da povabila osebno ne more sprejeti, ker ga zadržujejo številne obveznosti, vsekakor pa bo, je dodal kardinal Glemp, poslal svojega namestnika.

—o—

ZA KULTURO V SLOVENIJI

Proračun za razvoj kulturnih pobud v Sloveniji predvideva, po načrtu republiškega sveta za kulturo, 14 milijard 347 milijonov dinarjev. Vsota je za 30 odstotkov višja v primerjavi z lanskim letom. Denar naj bi bil namenjen preureditvi mariborskega gledališča, potrebam Narodnega muzeja in uresničitvi gradnje načrtovanega Muzeja ljudske revolucije v Ljubljani. Vsekakor pa bo v naslednjih dneh javna razprava o namembnosti omenjenih milijard dinarjev.

Stanje na valutnih tržiščih

Gospodarski operaterji z zanimanjem pričakujejo, kaj bodo pokazale finančne operacije na valutnih tržiščih. Zahodna Nemčija, Švica in Avstrija so se namreč odločile za znižanje eskomptne mere. Ameriški zakladni minister Baker je poudaril, da njegova vlada ne bo mirno gledala padanja vrednosti dolarja. Japonski finančni minister Miazava pa je povedal, da je med razgovorom z Bakerjem soglašal o nujnosti, da se čimprej sestanejo zastopniki petih najbolj industrializiranih držav Zahoda.

Ameriški dnevnik New York Times dejansko napoveduje, da se bodo v kratkem sestali zastopniki petih najbolj industrializiranih držav Zahoda, da preučijo položaj ameriškega dolarja in vpliv padanja njegove vrednosti na ostala gospodarstva. Možno je, da se predstavniki Združenih držav, Japonske, Zahodne Nemčije, Francije in Velike Britanije sestanejo 7. februarja v Parizu. Ta govorica kroži tudi v francoski prestolnici, oblasti pa je niso hotele komentirati.

ZDA in terorizem

Ameriške oblasti so naročile svojim vojaškim oporiščem in vsem svojim konzulatom in veleposlaništvom na svetu, da morajo odslej biti v stalnem pripravnem stanju, da se tako lahko učinkovito ubranijo pred morebitnimi terorističnimi napadi. Priporočilo je bilo po mnenju ameriških tajnih služb potrebno, češ da je opaziti znake terorističnih premikov, ameriška predstavništva in vojaška oporišča pa bi utegnili spet postati tarča terorističnih napadov.

Glede terorizma je obrambni tajnik Weinberger med okroglo mizo na to temo rekel, da mora uspešen protiteroristični boj temeljiti na številnih posegih, ki vključujejo tudi druge države, v primeru sile pa je mogoč tudi vojaški poseg. S tem je Weinberger seveda mislil na ameriški napad na Libijo kot povračilni ukrep za teroristični atentat v Zahodnem Berlinu, v katerega naj bi bila vpletena tudi Libija.

TISCHLERJEVA NAGRADA

Osmo nagrado Jožka Tischlerja sta Narodni svet koroških Slovencev in Kršćanska kulturna zveza iz Celovca podelila akademiku dr. Bogu Grafenauerju iz Ljubljane. Ime nagrade se tokrat prav posebej povezuje s sedanjim narodno-političnim trenutkom na Koroškem. Jožko Tischler namreč ni bil le prvi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, temveč tudi ustanovitelj slovenske gimnazije v Celovcu. Ravno zdaj je kolikor toliko naklonjeni šolski ustroj na Južnem Koroškem pod udarom nemških nacionalistov. Dr. Bogu Grafenauer izvira iz koroškega rodu in se trudi za slovenski skupni kulturni prostor. Z znanstvenim delom, publicistično dejavnostjo in tudi s predsednikovanjem v Klubu koroških Slovencev v Ljubljani pa si prizadeva za osvetljevanje tudi koroške preteklosti in pravične sedanjosti.

Zadoščenje in razočaranje

(Misel ob premiku medjugorske problematike)

Stotisoči ljubiteljev Medjugorja, ki so ali smo molili in molimo za sprevedritev medjugorskega obzorja v vsej svetovni in kozmični dimenziji, se čutimo v teh dneh, ko je poganski Dedek Mraz skoraj skopnel, že na pol uslišane, vsaj v prvi instanci, ker je po dolgem pričakovanju višji in širši forum vendar prevzel raziskovanje, preučevanje, ocenjevanje medjugorske epopeje. Stiri leta so se srečavale in križale vesti o internacionalizaciji raziskovanja, o prenosu na rimsko kongregacijo, na jugoslovanski škofovski zbor, na hrvaško skupino škofov in spet na vrhovno vodstvo Cerkve itd. Končno imamo zdaj uradno sporočilo Jugoslovanske škofovske konference, da je sprejela in prevzela to veliko in častno nalogo in odgovornost. Novi komisiji želimo in voščimo uspešnih sadov.

Neprijetno pa nas uradno sporočilo razočara, ko hiti svariti pred romanji, ki bi jih navdihovala vera v nadnaravnost hercegovskih čudežev. Kdo pa sploh roma v Medjugorje brez misli in večjega ali manjšega prepričanja o nadnaravnosti pojavov? Da ni dovojen organizirati romanj v takem duhu? Tako govori izjava. »Stoga nije dopušteno...« Ko bi bila prepoved vsaj nekoliko manj zavito in zvito formulirana! Na mnogo načinov bi se dalo kaj jasneje in bolj sprejemljivo izraziti opozorilo, da se obiski — posamič ali skupinski — ne smejo imenovati »romanja« v takem pomenu, kot to velja za že priznane kraje izrednega Marijinega češčenja. Koliko raznovrstnih tolmačenj in polemik in konfliktov vesti se bo razvnelo po tem svarilu! Mar ni bilo že doslej dovolj zmešnjave zaradi podobnih odlokov, izjav, razlag? In dovolj zaprepačenosti med verniki? Le en primer: medtem ko škofje treh Benečij zavzamejo izredno strogo stališče proti medjugorskemu romanju, pa pride dunajsko semenišče v zelo reprezentativni obliki z odobrenjem pristojnega škofa in pod vodstvom svojih predstojnikov v Medjugorje, zapoje medjugorsko himno v hrvaškem izvirniku in v nemškem prevodu med sv. mašo.

Jasno je, da pravi kristjan zna ubogati tudi, kadar je to težko, ali, kadar ne vidi upravičenosti ukaza predstojnikov. Če nismo strnjeni v disciplini z učečo Cerkvijo, s škofi, nasledniki apostolov, kakor »acies bene ordinata« (strumno postrojena bojna vrsta), se vse podere. Ne pozabimo, da imajo škofje od Boga mandat za vodenje ovčic, da imajo le oni v ta namen stanovske milosti, kakor jih imajo starši za vzgojo otrok, in da Bog izredno blagoslovi pokorščino in jo na čudovite načine nekje poplača že v življenju, to

da mnenja sem, da je odkritosrčni »sensus Ecclesiae« (čut za cerkveno skupnost, vdanost do Cerkve, smisel za občestveno gledanje, razumevanje za odgovornost predstojnikov) tudi v tem, da predstojnikom, če treba, tudi škofom, pomagamo odpirati oči pred dejstvi, ki jih kdaj slučajno morda res precej bolj poznamo kakor pastir ali nadpastir, ki je zagnjen v nešteto nam premalo znanih vsakdanjih mnogoličnih opravil, skrbi, informacij, obveznosti, obzirov, odgovornosti in je na enkrat odvisen od skopih, sintetičnih, ne vedno najbolj vestnih informacij svojih bližnjih sodelavcev ali enkratnih »delegatov«, tako da si na primer v primeru Medjugorja res še zdaleč ne more pridobiti takšne slike, kakor jo ima o tistem kraju prenekateri resni, dorasli, večkratni romar. Vprašanje je, koliko je evropski episkopat seznanjen z medjugorskimi dogodki in kako in iz katerih virov. Vse do danes vidimo in ugotavljamo v vsej Evropi med našimi spoštovanimi cerkvenimi knezi glede Medjugorja glnljivo distonijo, disonanco. Vsi si želimo tudi glede Medjugorja malce več skladnosti med škofi.

Izjava o »nedovoljenosti« takih in takih »romanj« v Medjugorje pa posebej preseneča, če je res, da je najvišji predstavnik jugoslovanske Cerkve, po pravici spoštovani kardinal dr. Fr. Kuharić osebno prepričan o nadnaravnosti medjugorskih pojavov. To in tako je slišati že precej več kot eno leto. Tako smo pred enim dobrim letom dne 17. oktobra leta 1985 zvečer v Zagrebu razumeli njegovo stališče tudi vsi tisti (štirideset kvalificiranih povratnikov iz Medjugorja), ki nam je bil sveže sporočen oni telefonski razgovor med kvalificiranim laikom iz Lombardije in kardinalom. In bilo nam je toplo pri srcu, ko smo zvedeli za vsebino razgovora in jo na nadaljnji poti v avtobusu komentirali.

Bog ve, ali nam kaj pove tiskarski okvir, kakršnega dajeta škofovskemu sporočilu obe glavni verski glasili v Jugoslaviji — ljubljanska Družina in zagrebški Glas koncila. Ljubljanska Družina objavlja pod srednje skromnim naslovom »Nova komisija ... - Navodila o romanjih še vedno veljavna« na drugi strani. Glas koncila pa objavlja isto na prvi strani in stavi na vrh lista, celo nad imenom tednika velikanski, le za izredne stvari oblikovan napis »Biskupska konferenca ... komisiji za istraživanje ...« in pod njo spet čez tri stolpce širok fotoposnetek medjugorske cerkve z množico pred pročeljem in shajanjem »hodočasnikov« in z didaskalijo, da gre za kraj,

dalje na 6. strani ■

Poslanica škofom z Juga Afrike

Papež Janez Pavel II. je naslovil poslanico škofom južnih držav afriške celine, ki imajo te dni škofovsko konferenco v Johannesburgu. Sveti oče v pismu poudarja, da Cerkev iz previdnosti prepoveduje duhovnikom, da bi se aktivno ukvarjali s politiko, istočasno pa jim priporoča, da na vse možne načine prispevajo k miroljubnemu reševanju sporov.

Južnoafriški škofje so na svoji konferenci že jasno obsodili policijsko nasilje.

V Vatikanu so objavili tudi papeževo spomenico za svetovni dan sredstev družbenega obveščanja, ki bo 31. maja. Janez

Pavel II. opozarja časnikarje in druge delavce na tem področju, da imajo moralno dolžnost, da gradijo mir in da kažejo na vzroke nasilja in konfliktov. Med temi vzroki so oboroževalna tekma, trgovanje z orožjem, zatiranje in mučenje, vsakovrstni terorizem, militarizacija in pretirano iskanje državne varnosti, napetosti med razvitimi in nerazvitimi, vse oblike dominacije, zasedbe, zatiranja, izkoriščanja in zapostavljanja. V sredstvih družbenega obveščanja morajo biti prisotne tudi misli o miru, pravičnosti, zaupanju, vrednotah, dobroti in ljubezni.

Božična koncerta v Trstu in Nabrežini

Stolnica pri Svetem Justu v Trstu je bila v nedeljo, 25. t.m., spet nekoliko božično razpoložena. Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta je namreč priredila božični koncert, ki je zaradi slabega vremena moral odpasti v nedeljo, 11. januarja. Pod vodstvom Aleksandre Pertot je nastopilo 55 pevcev in pevk. Zbor so sestavljali sami mladi pevci raznih pevskih zborov, ki pojejo na Tržaškem, jedro sta predstavljala barkovljanski zbor »Milan Pertot« in Tržaški mešani zbor, ki deluje v središču mesta.

Zbor je dokazal, da je tem božičnim pesmim posvetil veliko vaj in da so pri njem sodelovali res z vso dušo in srcem. V prvem delu je zbor pel »a capella«. Zapeli so osem pesmi primorskih skladateljev: Vrabca, Grbca, Venturinja in Vinka Vodopivca. Drugi del pa so peli ob orgelski spremljavi Andreja Pegana. Ta del je bil posvečen nekaterim najbolj znanim božičnim pesmim. Kot prvo so podali pesem »Božji nam je rojen sin« Ivana Zupana. V drugem delu je nastopilo tudi nekaj solistov. To so bili: Tamara Parovel, Erika Gorjan in Joško Znidaršič, ki je prepričljivo podal Stolcerjevo pesem »Rajske strune«. Med prvim in drugim delom je povedal kratko priložnostno misel Marij Maver, ves spored pa je povezoval in napovedoval Marijan Kravos. Posebno doživetje je bila zadnja pesem. Ob spremljavi violine, ki jo je igrala Aleksandra Pertot, je pod oboki tržaške stolnice zadonela »Sveta noč«. Mladi pevci bodo ta zanimiv in z glasbenega vidika zelo kvaliteten nastop ponovili v nedeljo, 1. februarja, v Bazovici. Z zadnjim nastopom pa so potrdili sloves, ki so si ga pridobili s petjem v Ljubljani preteklo nedeljo, 18. januarja. O koncertu v Mostah se zelo pohvalno izraža zadnja številka tednika Družina. Pri sv. Justu je bilo veliko poslušalcev.

Lepo obiskan je bil tudi božični koncert skupine Gallus Consort v župni cerkvi v Nabrežini. Ta znana tržaška komorna skupina je ob spremljavi kljunaste flavte, klavičembala in drugih glasbil izvedla nekaj baročnih in sodobnejših ter ljudskih skladb raznih narodov. Občinstvo, ki je bilo prisotno na koncertu, je tudi poslušalo besede prof. Lučane Budal, ki je govorila o vlogi Primoža Trubarja za razvoj slovenske književnosti, a tudi slovenskega petja. Med koncertom je posebna komisija dodelila priznanja nabrežinskim otrokom, ki so se udeležili vsakoletnega tekmovanja v izdelavi jaslic.

MILJSKI ŽUPAN BO ODPSTOPI

Miljski komunisti in socialisti so te dni ločeno razpravljali o vsebini sporazuma, ki sta ga delegaciji obeh strank izdelali na celodnevni pogajanji v soboto, 24. t.m. Zdaj je sklenjeno, da bo komunistični župan Willer Bordon po desetih letih zapustil to mesto, ki naj ga prevzame sedanji socialistični podžupan Rossini. Obe stranki naj bi utrdili zavezanost do izteka mandata čez dve leti. Tako Bordon kot Rossini zavračata govorice, da se je v Miljah pripravljala drugačna večina.

Ssk v Trstu zahteva preverjanje

V torek, 20. t.m., se je sestal na redni seji pokrajinski svet Slovenske skupnosti v Trstu za obravnavanje političnega položaja po znanih izpadih narodnostne nestrpnosti. Sejo je vodil predsednik dr. Legiša, podrobnejši potek dogodkov in politično oceno v zvezi z zadnjo sejo občinskega sveta v Trstu sta — v odsotnosti tajnika Hareja zaradi sestrine smrti — orisala podtajnika Brezigar in Lokar. Na osnovi njenih poročil se je razvila živahna, a hkrati poglobljena razprava, v katero so med drugimi posegli Štoka, Pahor, Krapež, Škerk, Tul, Artač, Maver, Udovič, Opet, Slokar, Zlobec in Močnik. Njihovi posegi so zadevali vse najvažnejše vidike zapletenega političnega položaja v Trstu, s katerimi se mora soočiti stranka in ki ji po eni strani nalagajo odgovornost, da se sama ne izključi iz tukajšnje stvarnosti, po drugi strani pa da odločno zavrača in obsoja vse pojave in težnje, katerih namen je spodkopavati uveljavljanje duha sožitja in enakopravnosti Slovencev.

V razpravi je bilo med drugim poudarjeno, da je Ssk takoj in odločno reagirala na znane pojave nestrpnosti in zlasti še na žaljive izpade tržaškega župana v njegovem novoletnem pozdravu, od katerega je zahtevala, naj bo župan vseh občanov, kajti le na takšni osnovi je možno njeno nadaljnje sodelovanje v koaliciji mestne uprave. Čeprav se je na zadnji seji skušal umikati in po svoje opravičevati, pa je Ssk po svojem občinskem svetovalcu zahtevala preverjanje med strankami koalicije, da se tako ugotovi, ali so le-te še pripravljene zagovarjati in v okviru svojih možnosti in pristojnosti uresničevati sprejete programske obveznosti, zlasti glede zaščitnega zakona in odnosov do Slovencev nasploh.

Pokrajinski svet Ssk je hkrati z obžalovanjem ugotovil, da na tako pomembni seji tržaškega občinskega sveta, kot je bila ona z dne 16. t.m., niso spregovorili slovenski svetovalci, izvoljeni na listah PSI in KPI. Tako se je ponovno potrdila stara resnica o nenadomestljivem samostojnem političnem nastopanju manjšine.

Ob koncu razprave je pokrajinski svet Ssk sprejel resolucijo, ki potrjuje ostro obsodbo županovega ravnanja ob novoletnem pozdravu in daje smernice izvršnemu odboru za nadaljnje razčiščenje med strankami koalicije.

Končno je pokrajinski svet razpravljajo o trenutnem razvoju vprašanja v zvezi z lokacijo sinhrotrona. Ssk in njeni predstavniki bodo na vseh ravneh do kraja sprotovali njegovi namestitvi pri Bazovici in istočasno na osnovi utemeljenih razlogov zahtevali, da se izbere lokacija za sinhrotron v okviru obstoječega Področja za znanstvene raziskave. Do danes še nobena resna znanstvena raziskava ni dokazala, da je edino primerno področje za sinhrotron na Tržaškem ono pri Bazovici. Sedaj je na strankah, ki trdijo da podpirajo zahteve krajevnega prebivalstva ali so pred leti odločno nasprotovale industrijski coni na Krasu, da se bodo tudi glede sinhrotrona enako odločno in dosledno izrekle proti nepotrebnemu uničevanju najlepših površin na Krasu, katerih ohranitev ni le v interesu domačinov, temveč tudi meščanov in celotnega prebivalstva naše pokrajine.

—o—

Pred dnevi se je predsednik tržaške pokrajine Locchi s sodelavci srečal z dolinskim županom Švabom in odborniki. Na srečanju so proučili predvsem vprašanja, za rešitev katerih je pristojna pokrajina.

Srečanje oktetov Primorske

Slovensko kulturno društvo Slavec iz Ricmanj pri Trstu prireja v nedeljo, 1. februarja, že četrty zapovrstjo »Srečanje oktetov Primorske«. Zamisel se je porodila pred štirimi leti, ko je društvo Slavec slavilo svojo 90-letnico obstoja. Želja, da bi na pevski reviji sodelovalo čimveč oktetov iz Primorske, se je že prvo leto pokazala kot stvarnost. Veliko zanimanje pevskih skupin, bilo jih je devet, je prijetno presenetilo prireditelja in pevske skupine same, pa tudi zanimanje občinstva je bilo tako veliko, da smo se odločili, da srečanje postane tradicionalno. Od tistega časa je postalo srečanje obvezna točka v programu oktetov iz vse Primorske. Redno se jih prijavlja deset in več, če potem pomislimo, da je na Primorskem vseh skupin 14, je nedvomno uspeh Srečanja oktetov izjemnega pomena. Pevska revija ni tekmovalnega značaja, njen namen je zbliževanje, prijateljstvo in medsebojno spoznavanje in to je organizatorju povsem uspelo.

Na letošnji reviji bo sodelovalo deset oktetov: Oktet »Škofije« iz Škofij, Oktet »France Bevk« iz Otaleža, Vokalni oktet »Bori« iz Postojne, Oktet »Simon Gregor-

čič« iz Kobarida, »Briški oktet« iz Dobrovega v Brdih, Oktet »J.P. Vojko« iz Spodnje Idrije, Moški oktet »Nadiža« iz Kreda, Oktet »Javor« iz Pivke, Oktet »Vrtnica« iz Nove Gorice in »Tržaški oktet« iz Trsta. Oktetovci bodo vsak s tremi pesmi nastopili v Kulturnem domu društva Slavec v Ricmanjih v nedeljo ob 18. uri.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 2. februarja, na srečanje z argentinsko Slovenko gospo **Danico PETRIČEK**. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici 3 ob 20.30.

Po nastopu pa jim bo društvo Slavec priredilo sprejem. Seveda bodo nastopajoči, kot običajno, prejeli priložnostna darila, ki jim ga bo poklonil organizator.

Z namenom, da bi bil kulturni spored še bolj privlačen, bomo ob 16. uri v razstavnici galeriji Babna Hiša odprli likovno razstavo Pavleta Zamarja in Franca Železnika. Razstava bo ostala odprta štiri najst dni.

Slovenske šole v Gorici

Goriški občinski svet je v petek, 23. t.m., z večino glasov odobril sklep o gradnji slovenskega šolskega centra v južnem delu mesta. Za sklep je glasovalo po triurni razpravi 28 svetovalcev krščanske demokracije, socialistične stranke, socialnih demokratov, Slovenske skupnosti in komunistov. Proti sklepu so glasovali misovci, liberalci in zeleni. Iz dvorane sta demonstrativno odšla republikanca.

Izdelavo načrta je občina poverila vdemskemu arhitektu D'Olivu in goriškemu inženirju Cefarinu. Računajo, da bo šolski center stal več kot pet milijard lir. Razprava v občinskem svetu je pokazala tudi na odnose političnih strank do slovenske

Slovenski ženski zbor iz Laškega - Ronke
prireja v nedeljo, 1. februarja, ob 16. uri
v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah

BOŽIČNI KONCERT

Nastopata: Mešani zbor Pod Lipo, vodi
Nino Specogna in Glasbena šola iz Spetra.
Vabljeni!

manjšine. V tem pogledu je vsekakor značilno zadržanje republikancev in liberalcev, medtem ko je predstavnik zelene liste dejal, da je za gradnjo šolskega centra, proti sklepu pa da je glasoval iz tehničnih razlogov.

Goriški župan Scarano je v zvezi s tem vprašanjem sprejel pokrajinskega odbornika Slovenske skupnosti dr. Mirka Špacapana in pokrajinskega tajnika iste stranke Marjana Terpina. Razpravljali so o gradnji slovenskega šolskega centra v ulici Puccini. Scarano je slovenskima zastopnikoma orisal načrt in zagotovil, da le-ta vsebuje vse tisto, kar je bilo domnjeno soglasno z raznimi slovenskimi komponentami, kot so ravnatelji slovenskih šol in sindikat slovenske šole. Dokončni načrt bo v kratkem izdelan in z njim bo seznanjena slovenska javnost. Načrt o slovenskem šolskem centru mora biti namreč predstavljen v Rimu do 29. januarja. Slovenska skupnost, zaključuje tajniško poročilo iz Gorice, bo stalno spremljala vprašanje gradnje slovenskih šol, dokler ne bo dokončno rešeno.

ŠKOFJE PRI PAPEŽU

Škofje Treh Benečij so bili v soboto, 24. t.m., na avdienci pri papežu. Iz Furlanije-Juljske krajine so bili prisotni nadškofa Bommarco in Battisti ter škofa Belomi in Freschi. Papež je v svojem nagovoru med drugim ugotovil, da je dokaj uravnovešen gospodarski razvoj Treh Benečij prispeval k zadovoljivemu ravnotežju na socialni ravni. Zaradi tega so se te dežele lahko izognile družbeni degradaciji, ki je tipična za druga področja. Vendar obstaja vzrok za zaškrbljenost zaradi vpada verske prakse in zaradi ohlapnega moralnega življenja. Škofom Treh Benečij je papež priporočil med drugim, naj katoliške šole pripravijo vzgojno pedagoški program, ki naj bo odprt novim kulturnim problemom, s katerimi se danes sooča krščanski svet.

2. Film Video Monitor v Gorici povsem uspel

Prejšnji teden je bil v Kulturnem domu v Gorici 2. Film Video Monitor, se pravi nekakšna revija slovenske filmske in televizijske ustvarjalnosti v letu 1986. Glavni prireditev je bil goriški Kinoatelj ob sodelovanju Zveze slovenskih kulturnih društev, RTV Ljubljana, Viba Filma in s finančno podporo Kmečke banke v Gorici.

Od torka, 20., do nedelje, 25. t.m., so vsak popoldne bila na sporedu televizijska dela, zvečer pa filmi. Na slavnostni otvoritvi so spregovorili predsednik Kinoateljeja prof. Darko Bratina, predsednik goriške pokrajine Silvio Cumpeta in slovenski minister za kulturo Vladimir Kavčič. Predstavnik glavnega prireditelja Bratina je naglasil, da je osnovni namen 2. Film Video Monitorja prispevati k boljšemu medsebojnemu poznavanju, kar naj služi boljšemu sožitju v duhu izmenjave. »Film in televizija odražata — je še dejal — to, kar se dogaja znotraj neke družbe.« »V Gorici se nudi priložnost za spoznavanje današnjega slovenskega filma in televizije« in hkrati priložnost za soočanje z deli prisotnih avtorjev in za spoznanje s kompleksno slovensko sodobnostjo.

Kar zadeva filmsko ustvarjalnost, so bili na sporedu naslednji filmi: Heretik, režiserja Andreja Stojana, Černigoj, režiserja Francija Slaka, Moj premalo slavni stric, režiserja Tuga Štiglica, Poletje v školjki, režiserja Tuga Štiglica, Čas brez pravljič, režiserja Boštjana Hladnika, Kormoran, režiserja Antona Tomašiča in Supervitalin, režiserja Slavka Hrena. Od televizijskih nadaljevanj bi omenili predvsem Zlato ribico, mladega režiserja, rojaka iz Doberdoba Daria Frandoliča in Po sledovih Slovencev v svetu Dorice Makuc

in Mije Janžekovič, ki je prvi poskus — tako piše v katalogu — celovitega filmskega zapisa o zgodovini slovenskega izseljenstva. To nadaljevanko bo TV Ljubljana predvajala prihodnji mesec, zato je bila njena predstavitev v Gorici premierska.

V soboto, 24. t.m., je bila okrogla miza, ob kateri so se srečali filmski ustvarjalci in kritiki. Glavni predmet pogovora je bilo stanje slovenskega filma danes.

2. Film Video Monitor je po splošni oceni dosegel svoj namen; prireditev je imela uspeh, saj med drugim še odmeva med italijansko javnostjo, kar je zasluga italijanskih kritikov, ki so z zanimanjem spremljali niz filmskih in televizijskih predstav v goriškem Kulturnem domu. Zanimivo in hkrati pomembno je, da je bil že dosežen sporazum, po katerem bodo v letošnjem aprilu priredili v Rimu teden slovenskega filma. To je prvi, otipljivi rezultat pravkar zaključenega niza filmskih in televizijskih predstav, zaradi česar je treba glavnemu prireditelju, goriškemu Kinoateljeju čestitati in mu dati priznanje.

—o—

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU
v Kulturnem domu v Gorici

GOSTOVANJE DRAME SLOVENSKEGA
NARODNEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE

Slavko Grum

DOGODEK V MESTU GOGI

Režija: Meta Hočevnar

V ponedeljek, 2. februarja ob 20.30 — ABONMA
RED A

v torek, 3. februarja ob 20.30 — ABONMA
RED B

Ostra polemika med KD in PSI

■ nadaljevanje s 1. strani

nekako postavil v dvom zamenjavo za vladnim krmilom meseca marca ali štafeto med socialisti in krščanskimi demokrati. Ko je zvedel za De Mitovo primerjavo sedanjega stanja z 20 leti, je dejal, da mu ni povsem razumljiva, vsekakor pa da predstavlja krepak prispevek k še hujši krizi odnosov petstrankarske večine.

De Mita je spregovoril na zasedanju krščansko-demokratskih aktivistov iz Emilije-Romagne v Riminiju. Pritožil se je nad časnikarji, da z iztrganimi citati iz političnih govorov iščejo senzacije in ustvarjajo še večje nesporazume. Poudaril pa je, da je v Italiji nastopil fašizem predvsem zato, ker takratne institucije, ki naj bi predstavljale državljane, niso znale odgovoriti na težka vprašanja časa. Danes spet opažamo nizko raven političnih diskusij. Namesto analize dogodkov in iskanja rešitev prihaja do ošabnega poveljevanja lastnih stališč, zaupanje državljanov v institucije pa vedno bolj pada. To praznino je treba odpraviti. KD kot stranka, ki je 40 let jamčila za svobodo in demokracijo v Italiji, ne sprejema izzivanj in ustrahovanj.

Če sedanje stranke-zaveznice iščejo alternativo krščanski demokraciji in drugačno zavezništvo, naj to jasno povedo, da se lahko volilci o tem izrečejo. Krščanska demokracija vsekakor nasprotuje predčasnemu razpustu parlamenta in predčasnim volitvam. Tak konec zakonodajne dobe bi le potrdil nesposobnost političnega sveta, da nudi odgovore na zahteve državljanov in sodobnega časa. De Mita pa zahteva spoštovanje sporazumov o štafeti.

Socialistični podtajnik Martelli je polemiziral z De Mito. V bistvu pa je potrdil veljavnost petstrankarske vladne koalicije in pa dogovorov, ki so jih stranke podpisale ob preverjanju meseca julija. Sem spada tudi takoimenovana štafeta, vendar je Martelli izjavil, da ni nič avtomatičnega in da socialisti ne mislijo podpisovati neizpolnjenih menic.

Oglasil se je še predsednik senata Fanfani. Ta zgodovinski veljak krščanske demokracije je pozval De Mito in Craxija, naj utišata polemike, naj uresničita sporazume, predvsem pa naj poskrbita, da večina opravi pomembno in odgovorno delo, ki se kopiči v parlamentu.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Jambor 1986 - skavtsko glasilo

Z 8. številko je *Jambor*, notranje glasilo skavtinj in skavtov, zaključilo svoje XV-letno izhajanje. Uredniku revije, Mitji Petarosu, se pozna, da je izšel iz šole sposobnega in prizadevnega urednika-skavta Marka Tavčarja; prav gotovo pa mu je bila v pomoč pisana družina razgibanih Visokih in Glasbenih jastrebov, lisic, delavnih gamsov, Črnih telohov, Aster, Nasmejanih galebov in vseh drugih neimenovanih.

Jambor je prijetno mladinsko glasilo, ki prihaja med svoje člane v živahnem oblačilu, katerega mesečno izmenjuje, saj platnice zmeraj znova pritegnejo s svojimi pastelnimi barvami. Vsebinsko je revija bogata, od številke do številke nekoliko pestrejša. Jezik je lep, članke spremljajo ilustracije, ki so izraz miselnosti in doživljanja mladega človeka, učenca, dijaka, visokošolca.

Z drugo številko je lani *Jambor* začel niz razmišljanj *O naši duhovnosti*, ki jih pripravlja duhovni asistent Tone. Zdi se mi, da je v prvih zapisih zelo nazoren napotek, kakšen naj bo značaj skavtizma, in sicer: skavtizem je bitno povezan z vero; vera mora postati vprašanje osebnosti, notranjega prepričanja, življenjski slog.

Kako naj naštejemo bogato vsebino osmih števil? Gre za poročila s taborov, za misli o skupnem Križevem potu, ki so sveže in bi zaslužile, da bi bile zbrane v samostojni publikaciji. Potem poročila o raznih srečanjih, minitaborih, duhovnih obnovah itd. Živo je zanimanje za probleme pri vodenju Cerkve (teologija osvoboditve). Tudi stripov je precej, a včasih je tisk slab, tako da se bralec bolj malo zabava. Duhovit pa

nadaljevanje na 7. strani ■

Knjiga o zanimivostih vatikanske knjižnice

Vatikanska apostolska knjižnica je prav gotovo ena najpomembnejših svetovnih kulturnih zakladnic. Na njenih policah in v njenih omarah se stoletja zbirajo rokopisi, knjige, inkunabule, pisma, načrti, mašne knjige, sveta pisma itd. Knjižnica hrani marsikateri unikat in svetovno redkost. Pomislimo samo na palimpseste, ki so ohranili nekatere znamenite tekste antičnih avtorjev, na sloviti kodeks »Vergilius Romanus« — edini popolni kodeks vsega Virgilovega opusa iz 5. stoletja — na prav tako znamenite mehiške kodekse »Nahua«, ki so izrednega pomena za spoznavanje srednjeameriške indijanske kulture pred in ob španski zasedbi teh krajev.

Tudi za slovensko kulturo ima Vatikanska apostolska knjižnica velik pomen. V njej so razni naši raziskovalci odkrili marsikatero redkost. Najbolj dragocena najdba je verjetno Trubarjeva slovenska »Cerkovna ordninga«, ki jo je leta 1971 odkril sedanji mavhinjski župnik dr. Jože Marakuža. Zelo verjetno pa je, da se med 140 tisoči rokopisi, vsemi inkunabulami, dve-

ma milijonoma knjig, arhivskimi mapami itd., skriva še marsikatera zanimivost, ki bi utegnili osvetliti in obogatiti znanje o slovenski preteklosti.

O Vatikanski apostolski knjižnici pišemo, ker je pred dnevi izšla zanimiva monografska knjiga »Bibliotheca Apostolica Vaticana«. Knjigo je izdala založba Nardini, šteje 280 strani in stane 130.000 lir. V njej so v glavnem objavljeni barvani fotografski posnetki najbolj znamenitih in najdragocenejših kodeksov, rokopisov, pisem in dokumentov, starodavni zemljevidi, morski zemljevidi in druge zanimivosti. Že samo gledanje teh fotografskih posnetkov je lahko dovolj, da si predstavljamo neizmerno kulturno bogastvo, ki ga hranijo v tej knjižnici. Vanjo zahajajo raziskovalci in znanstveniki vsega sveta. Običajno so to ljudje, ki se posvečajo zamudnim analizam originalnih tekstov in so zato redni gostje knjižnice.

Za vstop morajo seveda vložiti prošnjo na upravo. Dovoljenja za vpogled in študij dobijo le raziskovalci in znanstveniki.

Umrli je pesnik Gregor Strniša

Slovenska kultura žaluje zaradi nenadne smrti pesnika in dramatika Gregorja Strniše, ki je nastopila v petek, 23. t. m., v Ljubljani. Strniša velja za enega najpomembnejših sodobnih slovenskih ustvarjalcev. Imel je 56 let. Že njegov oče Gustav je bil pesnik in pisatelj. Sam je študiral na ljubljanski klasični gimnaziji, leta 1961 pa je diplomiral iz germanistike. Objavljati je začel leta 1954. Njegova prva pesniška zbirka je iz leta 1959 in ima naslov *Mozaiki*. Sledile so zbirke *Odisej*, *Zvezde*, *Želod*, *Mirabilja*, *Oko* in leta 1974 antologija *Severnica*. To je obdobje prikazovanja trpljenja sodobnega človeka, tragične osamljenosti in razčlovečenja. Sledile pa so še druge zbirke tja do *Vesolja* iz leta 1983, ki jo posebej navaja utemeljitev

velike Prešernove nagrade, ki jo je prejel lani. Rečeno je, da pesniška zamisel in izgradnja tega in takšnega kozmosa kot poezije predstavlja doslej enkratno dejanje v slovenski književnosti.

Strniša je pisal tudi pesmi za otroke, radijske igre, besedila za popevke, prevajal je, posebno ustvarjal pa je bil na polju dramatike z deli *Samorog*, *Žabe* ali prilika o ubogem in bogatem Lazarju, *Ljudožerci* in *Driada*. Z *Žabami* je pred leti gostovala v Rossettijevem gledališču v Trstu ljubljanska Drama. Njegovo dramsko ustvarjalnost pa so lahko spoznali tudi poslušalci naših dramskih sporedov.

Gregorja Strnišo so pokopali v četrtek, 29. t. m. v Ljubljani.

Meditacija Igorja Torkarja o čuvajih idealov

Igor Torkar, pisec znane knjige *Umiranje na obroke*, v kateri je umetniško obdelal dachauske procese, je v ljubljanskem Dnevniku priobčil razmišljanje z naslovom *Meditacija o čuvajih idealov*. V tem svojem sestavku Igor Torkar razmišlja, kaj se skriva za vsakodnevnim iskanjem sovražnika v jugoslovanski družbi, ki naj bi bil kriv za vse gospodarske, družbene in politične tegobe. Po njegovem se za vsem tem skriva preprost račun vodilnih, ki skušajo na ta način odvrniti pozornost javnosti od sebe.

Takole pravi Torkar: »Skratka, bolj kot se kot muha zapletamo in trzamo v pajčevinah gospodarske ter predvsem etične in moralne krize, vnetejše iščemo raznobarvne sovražnike in krivce. Meni pa se že dolgo zdi, oprostite prosim — da tudi krivci krivce iščejo. Povejte že enkrat, spoštovani tovariši, konkretna imena: kdo so malo-meščanska desnica, kdo so tehnokrati, kdo so birokrati, kdo sabotirajo stabilizacijo gospodarstva, kdo so krivci za gnitje etike in morale v naši družbi?«

V nadaljevanju svoje meditacije Torkar zatrdi, da so krivci na vodilnih položajih. Imenuje jih jara gospoda oziroma novi družbeni razred. Ti ljudje naj bi dopustili, da je človek v njih umrl, napravil samomor. Zato jih imenuje tudi preživeli mrtvi in preživeli samomorilci.

Svoje nadaljnje meditiranje Torkar postavi kot mučne sanje, v katerih se spopada z grozljivimi ptiči. Tako mu netopir prišepetava, da v družbi ni več tovarštva, iskrenosti, poguma, zaupanja in podobnega. Čuk mu pravi, da stojijo za nekaterimi nekakšne mračne sile, ki vlečejo poteze v tej igri. Kragulj ga prepričuje, da zgolj obramba na papirju ne bo dovolj.

Pisatelj odganja zlokobne ptice, vprašujoč, zakaj so izginili nekdanji ideali, kdo je tisti, ki se ne more pohvaliti s preteklostjo, kakršna je v resnici bila, kdo naj bi iz ozadja vlekli vrvice in podobno.

Svojo meditacijo Torkar zaključuje z mislijo, da so ideološki predsodki prazne marne. Po njegovem je potrebno iskati nove oblike socializma, ker da so sedanje od Vzhodne Evrope in Rusije do Kitajske prišle na boben.

Zadoščenje...

■ nadaljevanje s 3. strani

ki je postal dotok Marijinih častilcev z vsega sveta.

Kdor zna brati časnikarske zvitosti in zvijače, zlahka odkrije v tej in taki tiskarski opremi očitno polemiko z uradnim besedilom, ki sledi šele pod sliko in brez komentarja.

Stanko Zerjal

Na občnem zboru Društva Slovensko stalno gledališče v Trstu, ki je bil v sredo, 21. t. m., so po daljši razpravi soglasno sklenili, naj se potrdi mandat vsem dosedanjim članom upravnega sveta s predsednikom Bogom Samso na čelu.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

GOSTOVANJE DRAME SLOVENSKEGA
NARODNEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE

Slavko Grum

DOGODEK V MESTU GOGI

Režija: Meta Hočevar

v soboto, 31. januarja ob 20.30 — ABONMA
RED B, E in F (prva sobota po premieri,
mladinski v četrtek in druga sobota po premieri)v nedeljo, 1. februarja ob 16.00 — ABONMA
RED C in G (prva in druga nedelja po premieri)

—O—

JAMBOR 1986 - SKAVTSKO GLASILO

■ nadaljevanje s 6. strani

je »Skavtski koledar«. Izredna je 6. številka, posvečena voditeljem in staršem, ki so jo strokovno pripravili Vera Tuta-Ban, Marijan Kravos, Bruna Ciani, Vinko Ožbič in David Slobec.

Razgovore med Urnom in Zaharjem pišejo seveda mladi ljudje, zato so starejši osebi, ki z ljubeznijo sledi delovanju skavtov, večkrat ne-rešljiva uganka, včasih ji je humor tuj. Naj mi pisec oprost, mogoče duhovitosti niso vedno posrečene.

Da je vodstvo skavtov v dobrih rokah, je dokaz tudi novica o računalniškem tečaju, ki ga je vodstvo organiziralo. Predvsem pa je razveseljivo, da je organizacija energično reagirala na žalitev bivšega župana Richettija. Zato bi bilo prav, da se Jambor intenzivneje vključi v naše narodne probleme in tako v tem duhu vzgaja svoje mlade ljudi.

Pri reviji vsekakor sodeluje idealna mladina, ki zasluži vso našo pozornost.

Evelina Pahor

**Sodobno
kmetijstvo**

Namen prvih poskusov je bil ugotoviti, kako učinkujejo na rast in razvoj gozda različni načini redčenja ter različna gostota sajenja pri snovanju gozda. Prvim trajnim poskusnim ploskvam, urejenim v prejšnjem stoletju, se moramo zahvaliti, da imamo danes razmeroma dober pogled v razvoj gozdnih sestojev. Žal pa rezultatov ne moremo posplošiti, saj veljajo le za tiste drevesne vrste, ki so jih preizkusili in za tista rastišča, na katerih so izvedli poskuse. To pa so predvsem smrekovi gozdovi v Avstriji, Nemčiji in Švedski.

Čeprav Slovenijo uvrščamo med gozdarsko napredne dežele z dolgo tradicijo, smo prve trajne raziskovalne ploskve uredili šele leta 1948. Ker pa so se strokovnjaki zavedali nujnosti mreže trajnih raziskovalnih ploskev, so jih v prvem desetletju uredili več kot 250. Velike so 1 hektar in razširjene po vseh kolikor toliko razširjenih gozdnih rastiščih in to za vse gozdarsko pomembne drevesne vrste.

Namen ploskev je ugotavljanje proizvodnih sposobnosti naših gozdnih rastišč, rastnih in razvojnih zakonitosti posameznih drevesnih vrst znotraj teh rastišč ter učinkov različnih jakosti redčenja.

Pri vsakem drevesu na teh ploskvah so vsakih pet let merili vrednost vseh tistih kazalcev, ki označujejo rast in razvoj gozdnih sestojev oziroma gozda.

V letu 1978 smo število enohektarskih ploskev zmanjšali, tako da jih imamo danes le še 115. Dodatno pa smo začeli urejati večje število trajnih ploskev velikosti

**Raziskovalne ploskve
v naših gozdovih**

50 kvadratnih metrov. Danes jih je več kot 300, rabijo pa predvsem proučevanju pomlajevanja gozdov in učinkov rastlinojede divjadi. V zadnjem času so se trajnim raziskovalnim ploskvam pridružile še ploskve, na katerih ugotavljamo jakost in hitrost propadanja oziroma umiranja gozdov zaradi onesnaževanja okolja.

Te indikatorske ploskve merijo 4 krat 4 km in so razporejene po vsej Sloveniji. Z njimi ugotavljamo, katere drevesne vrste so pri nas zaradi onesnaževanja zraka oziroma okolja najbolj ogrožene. Te ploskve so stalne. Poleg teh ploskev, ki rabijo raziskovalnim in pedagoškim namenom, je na Slovenskem veliko površin in rezervatov, to je območij, na katerih je razvoj gozda prepuščen naravi in v katerem gozdarji z gozdom gospodarijo, ga usmerjajo po naravnih zakonitostih v zadovoljevanje družbenih potreb, kar pa trajno zagotavlja le stabilen gozd, v katerem je zagotovljena regeneracija sestoja kot ekosistema, podobno kot v naravnem gozdu.

Z. T.

—O—

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Wolfgang Kohlhaase - Rita Zimmer

RIBA ZA ŠTIRI

Režija: Jože Babič

V sredo, 4. februarja ob 16. uri — ABONMA
RED Iv četrtek, 5. februarja ob 16. uri — ABONMA
RED H**Jack London KRALJ ALKOHOL**

4

Če ne bi bil imel domišljije, če bi bil topoglav in bi se bil trdovratno držal svoje, ne bi bil nikdar prišel v te škripce. In fantje in dekleta so plesali in nikogar ni bilo, da bi me rešil. Koliko sem pil, ne vem. Spominjam se samo, da sem bil celo večnost v strahu sredi krvoločne tolpe, da je romalo neskončno število kozarcev rdečega vina čez gole deske z vinom polite mize in izginilo po mojem žgočem grlu. Vino je bilo slabo, a nož v hrbtu bi bil še slabši, in jaz sem za vsako ceno moral ostati živ.

Ako se danes z vso pivsko izkušnostjo oziram nazaj na tisti dan, vem, zakaj se nisem omamljen zrušil pod mizo. Bil sem, kakor rečeno, odrevenel, omrtvel od strahu. Edino moje gibanje je bilo, da sem nosil tisto neskončno procesijo kozarcev k ustnicam. Bil sem nepremična, uravnovešena posoda za vso tisto količino vina. Ležala mi je brez moči in učinka v želodcu, nedelavnom od strahu. Bil sem preveč prestrašen, da bi se mi bil želodec obrnil. In vsa tista italijanska svojata je gledala in zijala ter občudovala to otroško čudo, ki je požiralo vino hladnokrvno kakor avtomat. Ne baham se, ako si drznem trditi, da nisem še nikoli videli kaj takega.

Prišel je čas odhoda. Pijane burke fantov so pripravile večino treznejše mislečih deklet, da so jih prisilile k odhodu. Znašel sem se pri vratih poleg svoje male deklice. Ona ni imela mojih skušenj in zato je bila trezna. Očaralo jo je štorljanje fantov, ki so skušali stopati poleg deklet in jih je pričela oponašati. Mali se je zdelo to imenitna zabava. Tudi jaz sem se začel pijano opotekati. A moja deklica ni pila vina, medtem ko mi je moje gibanje hitro poglano vinske duhove v glavo. Še ko smo odhajali, sem bil bolj naraven kot ona. Čez nekaj minut pa sem se sam sebi čudil. Videl sem nekega fanta, ki se je majal pet, šest korakov, ustavil ob robu ceste, resnobno zrl v obcestni jarek ter resnobno in po očitnem resnobnem premišljanju padel vanj. Meni se je zdelo to neznansko burkasto. Opohteval sem se do roba jarka s trdnim namenom, da se na robu ustavim. Zavedel pa sem se v jarku, in to prav v trenutku, ko me je več deklet s skrbnimi obrazi vleklo iz njega.

Sedaj me ni bila več volja delati se pijanega. Nobene šaljivosti ni bilo več v meni. Vrtelo se mi je pred očmi in s široko odprtimi usti sem lovil zrak. Neka deklica me je peljala za roko, toda moje noge so

bile svinčene. Alkohol, ki sem ga bil spil, me je butal po srcu in možganih kakor s kolom. Ko bi bil slabič, sem prepričan, da bi me bil usmrtil. Pa tudi tako vem dobro, da sem bil bliže smrti, kot se je kateri preplašenih deklet sanjalo. Slišal sem jih, kako so se pričale med seboj, kdo je kriv tega; nekatere so jokale — zavoljo sebe, zavoljo mene in zavoljo grdega vedenja svojih fantov. A mene vse to ni zanimalo. Dušilo me je in lovil sem sapo. Gibanje je bilo smrtna muka in srce mi je utripalo še huje. A vendar so dekleta po vsej sili hotela, da bi hodil. In do doma je bilo štiri milje. Štiri milje! Spominjam se, da so moje blodeče oči videle v neskončni dalji majhen most preko ceste. V resnici ni bil sto čevljev daleč. Ko smo dospeli do njega, sem se zgrudil in hropeč obležal na hrbtu. Dekleta so me skušala vzdigniti, toda bil sem brez moči in sem se dušil. Njihovi klici na pomoč so privabili Larryja, pijanega sedemnajstletnega fanta, ki me je oživil s tem, da mi je skakal po prsih. Megleno se spominjam na to in na vris deklet, ko so se prerivale z njim in ga vlekly z mene. Potem pa ne vem nič več, vendar sem pozneje zvedel, da je Larry obležal pod mostom in tamkaj prespal noč.

Ko sem se zavedel, je bilo temno. Nezavestnega so me bili nesli štiri milje daleč in me spravili v posteljo. Bil sem ves bolan in kljub strašnemu naporu mojega srca in ustroja sem se venomer pogrezal v blazne blodnje. Vse, kar je bilo groznega

JOŽKO ŠAVLI

SLOVENSKA IMENA NA BAVARSKEM

III.

Ob reki Inn leži kraj *Gars*, v čigar imenu se odraža *grad*. Ob isti reki je tudi *Kraiburg*. In prav tako *Wasserburg*, v čigar bližini najdemo *Steppach*, najbrž *stope*, ter *Mellach*, očitno *mele* oz. *melje*.

Oznaka *kukla*, ki je pri Slovencih že postala *čukla*, je skrita v imenu *Kuchelberg* 2028 m nad znanim krajem *Oberammergau*. Severo-vzhodno od mesta *Ulm* sta tudi kraja *Kuchen* in *Kuchalb*; slednje *kukla* in *lobja* (vzpetina). Zakaj iz *lob* je nastalo *alb*, odtod tudi *Alpe* in hribovje *Alb* nad *Donavo*. Severno od mesta *Dünkensbühl* tudi hrib *Kress-Berg* 528 m in tam blizu kraj *Leukershausen* (*leuk*, praslovan. za svetel).

Nadvse pogosta so na Bavarskem, pa tudi drugod, imena, ki imajo podlago v oznaki *log*, še z nosnikom in po a-kanju v obliki *lang*. Številni kraji z imenom kot *Langen* ali *Langau* nimajo seveda ničesar opraviti z dolžinami. V nekaterih primerih pa je ime že izgubilo svoj nosnik, vendar obdržalo svoj zvoneči *h* (*ch*), in se pojavlja v obliki *Loch*, npr. v imenih *Lochen* in *Lochhausen*, *Lochhofen* pri *Münchnu*, *Lochschwab* ob *Ammersee*, *Lochau* ob *Bodenskem jezeru* na avstrijski strani. Imena kakor *Schwabing* (četrt v *Münchnu*) ali *Schwaben* ipd. kažejo po svojem položaju ob rekah, da gre v tem primeru za oblike imen *Žabnice* in sorodne oblike, ne pa za ljudstvo *Švabov*. Tako bi bil omenjeni *Lochschwab* očitno *Žubji log*.

Pogosto ime *Horn* prihaja od besede *gora*, ne od roga. Je tudi dokaj pogosto, tudi v oblikah, kot je *Haag*. Na zahodu, blizu mesta *Immenstadt*, verjetno od *imenje*, pa najdemo tudi *Göritz*, to je *gorica*. Na tem območju tudi *Vord. Prodel* 1487 m, kraj *Triebings*, ki je očitno od *trebnje* (trebiti); pa dolinski prehod *Kappl*, od *kapla* (dolinska vrata) in še *Ruppen* od besede *rupa*.

Dokaj značilna so imena s pomenom *jesenice*, pravzaprav *jasenice* (od *jasa*). Vzhodno od *Münchna* najdemo *Assling*, kakor je tudi nemško ime za gorenjske *Jesenice*. Blizu mesta *Landshut* pa še bolj izvirno, *Jesendorf*. In spet *Jasberg* južno od *Münchna* pri *Holzkirohen*, blizu *Ammersee* *Jesenwang*. Pri kraju *Dorfen*, vzhodno od *Münchna*, pa *Jessling*. Blizu *Dorfena* božjepotna cerkev z imenom *Stollnkirchen* (stolna cerkev).

Nemški naziv *Berg* prihaja od *breg* in je to tudi njegov prvotni pomen, kakor nam priča ime kraja *Berg* na obrežju jezera *Starnberg*, čigar ime pomeni verjetno tudi *strmi breg*. V okolici tega jezera najdemo kraj *Penzing*, to je *pečine*, in pod *Regensburgom* še *Petzkofen*, od *peč*.

Neredko naletimo na ime *Günz*, to je *konec* (kon'c), npr. konec polja, doline. Priimek *Kunz* izhaja iz te besede. Pri *Regensburgu* se nahaja *Günzenried*, nad *Freisingom* *Günzenhausen*, ob *Donavi* *Günzburg*, itd.

Ime kraja *Mering* južno od *Augsburga* prihaja od imena *mernik* (zidovje, mirje)

in ga najdemo vsaj še dvakrat. Podobno tudi ime *Glonn*, ki prihaja od *klon*.

Pri mestu *Rosenheim* se nahaja *Göggingen*, južno-vzhodno od *Münchna* pa *Göggenhofen*. V obeh oblikah je podlaga površinske oblike z imenom *guga* ali *guge*, podobne ježi. Oznaka za plani svet, to je *planja*, pa se kaže v imenu kraja *Planegg* pri *Münchnu*, in pomanjševalnica *planica* v imenih kot *Lanzen*, npr. *Lanzenreute* pri *Ravensburgu* ali *Lanzenhaar* pri *Münchnu*, pa *Lanzing* pri kraju *Pfarrkirchen*. Ime *Reut* in podobne oblike je prav tako pogosto, ustreza slovenskemu *rov* (od *ruvati*, *trebiti*); nemška razlaga zanj pa je prav tako glagol *roden* (*trebiti*).

Večkrat naletimo tudi na imena s *prem*, npr. *Pram*, severno od *Landshuta*; *Premberg* blizu kraja *Teublitz*; *Prem* blizu *Forgensee*. Bolj osamljen primer je *Roding*, od *rodine* (malo rodoviten svet), npr. blizu *Teublitz*. Ozka tesen v dolini nad *Passauom* ima naziv *Reschenstein*, od *reža*. Imena kot *Rabenstein*, npr. pri češki meji, ali *Rabbenreuth*, severno od švabskega *Eichstätt*a, pomenijo *robovje* in ne *rokraj* (Rabe - *rokraj*). Ime *Rosengarten* pod švabskim mestom *Schwäbisch Hall* verjetno nima kaj zveze z rožnim vrtom, temveč gre za nepravilni prevod oznake *urti* (navznoter zavrt svet), medtem ko *Rosen* — ustreza številnim imenom na rož in rožnim dolinam.

Ne smemo spregledati tudi imen na *jedlovca*, danes slovensko že *jelov'ca*. Odražajo se v bavarskih krajevnih imenih kot *Jedelhausen* pri *Ulm*; *Jedelstetten* severozahodno od *Ammersee*, *Jetzenau* severozahodno od *Braunau*, *Jettenhofen* pri *Berchingu* ob kanalu iz *Donave* v *Men*.

(Dalje)

in strašnega v mojem mladem duhu, se mi je prebledlo. Najgroznejši prividi so mi bili resnica. Videl sem izvrševati umore in morilci so me zasledovali. Kričal sem in besnel in se boril. Moje trpljenje je bilo neznanstvo. Ko se mi je nehale blesti, sem slišal materin glas: »Le fantovi možgani! Ob pamet bo!« Ko pa sem se zopet pogreznil v blodnje, me je spremljala njena misel in videl sem se zazidanega v blaznicah, kjer so me strežaji pretepali in vpijoči norci obdajali.

Kar je na mojega mladega duha močno vplivalo, je bilo pripovedovanje mojih staršev o zloglasnih beznicah v kitajskem delu mesta *San Franciska*. V svojem deliriju sem taval globoko pod zemljo po tisočerihih teh beznicah in sem za zaklenjenimi železnimi vrati pretrpel in umrl tisočerihih smrti. In ko sem hotel do očeta, ki je sedel za mizo v teh podzemskih grobnicah in igral s Kitajci za velike kupe zlata, si je vse moje ogorčenje dalo duška v najgrših kletvicah. Vstajal sem na postelji, se boril zoper roke, ki so me držale, in preklinjal očeta, da se je tramovje treslo. Vse nepojmljive umazanosti, ki jih sliši od moških otrok, ki prosto leta po preprosti deželi, mi je prišlo na jezik, in dasi si nisem nikdar upal ziniti takih kletvin, so sedaj kar vrele iz mene, ko sem na vse grlo preklinjal očeta, ki je sedel tam pod zemljo in igral z dolgolasimi in dolgohtimi Kitajci.

Čudež je, da mi tisto noč ni razneslo srca ali možganov. Žile in živčna središča se-

dem let starega otroka so težko da zmožne prenesti strahovite napade, v katerih sem se zvijal. Tisto noč ni nihče spal v slabotni leseni hiši, ko me je kralj *Alkohol* imel v oblasti. Larry tam pod mostom pa ni bil imel delirija kot jaz. Prepričan sem, da je bilo njegovo spanje omamljeno in brez sanj in da se je drugi dan prebudil samo s težko glavo in čemerem in da se več ne spominja tiste noči, ako še živi, tako malenkost je bil zanj ta dogodek. Ampak meni je tista izkušnja za vedno ožgala možgane. In še sedaj, ko pišem te vrstice, trideset let potem, vidim vse tako razločno, tako ostro začrtano in čutim vsako bolečino tako živo in strašno kakor v tisti noči.

Potem sem bil bolan več dni in meni ni bilo treba nobenega materinega opomina, naj se v bodoče izogibam kralja *Alkohola*. Mati je bila silno ozlovoljena. Trdila je, da sem napak, zelo napak ravnal in da sem bil storil prav narobe, kakor me je učila. In kako sem mogel jaz, ki nisem nikdar smel ugovarjati staršem, ki mi je manjkalo prav istih besed, s katerimi bi izrazil svojo dušo — kako sem mogel dopovedati materi, da so bili prav njeni nauki neposredno krivi moje pijanosti? Da nisem bil slišal njenih nazorov o temnih očeh in značaju *Italijanov*, si ne bi bil nikoli zmočil ustnic s kislim, grenkim vinom. Šele ko sem prišel v moška leta, sem ji razodel pravo bistvo tiste nesrečne nezgode.

V tistih dneh po svoji bolezni sem bil glede nekaterih reči zmeden, glede drugih pa zelo bistrega uma. Čutil sem krivdo greha, obenem pa bolest, da se mi je delala krivica. Ni bila moja krivda, a vendar sem krivo ravnal. Dokaj jasen pa je bil moj sklep, da se nikoli več ne dotaknem alkoholne pijače. Noben stekel pes nima takega strahu pred vodo, kot sem ga jaz imel pred alkoholom.

Vendar pa moram le povedati, da me ta skušnja, kakor je tudi bila strašna, naposled ni mogla splasiti, da ne bi bil sklenil s kraljem *Alkoholom* prav tesnega tovarištva. Povsod okrog mene so že tedaj bile sile, ki so me gnale k njemu. Predvsem se mi je dozdevalo, da so razen moje matere, ki je bila vedno zelo stroga v svojih nazorih, vsi odrasli gledali to zadevo s prizanesljivimi očmi. Bila je šala, nekaj smešnega, kar se je bilo zgodilo. Nobene sramote ni bilo zavoľjo tega. Celo fantje in dekleta so se hahljali in hihitali nad delezem, ki so ga imeli pri tej stvari, in so z užitkom pripovedovali, kako mi je Larry skakal po prsih in spal pod mostom, kako je ta in ta tisto noč prespal na peščenem gričevju in kaj se je bilo pripetilo tistemu fantu, ki je padel v jarek. Kakor pravim, nikjer ni bilo nobene sramote, kolikor sem opazil. Bil je nekaj ščegetavega in vražje imenitnega — svetla, sijajna zgodba v enoličnosti življenja in dela na oni pusti, z meglo obrobjeni obali.

(Dalje)